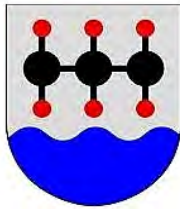

STENUNGSUND

INLANDET

KUNGÄLV

Medlem av Sveriges Släktforskarförbund

INLANDS SLÄKTFORSKARFÖRENINGENS MEDLEMSTIDNING

www.insf.se

ISSN1401-7261

Årgång 27 nummer 1

24 februari 2019

HANS LIDHALL

1927 – 2019

släktforskar- träffar

I Hembygdsföreningens prästgårdsladugård i Torsby vid följande datum 2019: 14/3, 11/4, 12/9, 10/10 och den 14/11.
Vi börjar kl. 11 till ca. 14.00.

I Biblioteket Fregatten, Stenungsund vid följande datum 2019: 23/2, 23/3, 27/4, 28/9, 26/10 och den 23/11.
Vi börjar kl. 11 till ca. 14:00.

I Biblioteket Mimers Hus, Kungälv vid följande datum 2019: 16/3, 13/4, 21/9, 19/10 och den 16/11. Från kl. 11.30 till ca. 14.30.

Årsmötet är torsdagen den 21 mars kl 18.30 i Församlingshemmet, Kareby.
Se kallelse på sista sidan.

Den gemensamma släktforskarträffen med Orust och Tjörn är i år den 26 oktober i Kyrkans Hus i Henån.

Besök gärna vår hemsida:
www.insf.se

STYRELSEN

Ordf.	AnetteTuores Marieberg 290 442 49 KUNGÄLV inlandssf@gmail.com
V.ordf.	Kenneth Bengtsson Ö Hällesdalen 112 444 79 SVENSHÖGEN ☎0303-774060 kenneth5604@hotmail.com
Sekr.	Barbro Siberg Skårby Station 170 442 93 KAREBY ☎0303-222671 barbro.siberg@telia.com
Kassör	Leif Magnusson Herr Arnes gata 8 442 49 KUNGÄLV ☎0709-121758 leifklv@gmail.com
Redaktör	RogerBjörkstam Smällen120 442 51 YTTERBY ☎0705-223125 rbj3012@gmail.com
Ledamot	Maj Eriksson Neros väg 8 444 60 STORA HÖGA ☎0303-777562 morgan-eriksson@outlook.com
Ledamot	Margaretha Johnsson Höjer 120 442 93 KAREBY ☎0303-222703 margaretha@kareby.se
Suppl.	Monica Andersson Skålviseredsvägen 11 423 72 SÄVE ☎0304-41318 organisationmonica@gmail.com

REVISORER

Ord.	Roland Wentzel Bråland 402 444 93 SPEKERÖD ☎0705-579461
Ord.	Vakant
Suppl.	Sune Hermansson Skogomevägen 18 422 50 HISINGS BACKA ☎031-551363
Suppl.	Inga-Lill Karlsson Tvetgatan 102 442 33 KUNGÄLV ☎0303-244008

VALBEREDNING

Ingela Olsson Sjöhåla 490 442 71 KÄRNA ☎0707-691384
Margit Olsson Hålebäcken 181 472 91 STILLINGSÖN ☎0304-43349.
Roy Andersson Jorsalagatan 8 442 39 KUNGÄLV ☎0303-14188

KONTAKTOMBUD (tel & e-post, se ovan)

Romelanda: Anette Tuores. **Ucklum & Spekeröd:** Sune Hermansson. **Ytterby & Kungälv:** Roger Björkstam. **Torsby, Harestad:** Leif Magnusson, **Lycke:** Rut Karlsson. **Marstrand:** Lisbeth Andersson 0303-14188. **Ödsmäl & Norum:** Maj Eriksson. **Hälta:** Maths Haraldsson. **Jörlanda:** Margaretha Johnsson. **Solberga:** Monica Andersson. **Kareby:** Kjell Persson 0703-787211. **DNA-kontakt:** Barbro Parment 0708-780797 barbro@oosf.se.

Medlemsavgiften är 150:-/år. Familj 200:-/år och ungdomar upp till 18 år 50:-/år. Vill Du gå med i föreningen! Betala in 150:- på plusgiro 438 28 03-7. **Ange ny medlem.** Glöm ej namn, adress och e-post.

Gåvor mottages tacksamt.

Föreningens adress: Inlands Släktforskar c/o Anette Tuores Marieberg 290 442 49 KUNGÄLV. Org.nr: 802430-8374. Medlemsnr. i SSFF: 16196. Upplaga 220 ex. ISSN 1401-7261.

MEDLEMSBIBLIOTEKET

i Laggårn

Du är välkommen att låna böcker och läsa i lugn och ro hemma. Böckerna är numrerade och det finns ett blad för varje bok i en pärm, som står bredvid böckerna.

Du skriver ditt namn och telnr på det numrerade bladet och datum för lånet. När Du lämnar tillbaka boken så skriver Du in återlämningsdatum. Lånetiden är en månad. Vi har även medlemsblad från angränsande föreningar, dock ej till utlåning.

Vår vän och mentor Hans Lidhall har avlidit och lämnat ett stort tomrum efter sig. Hans kunskap om framför allt Torsby, Lycke och Harestad var otroligt stor.

Tidigt började han intressera sig för sin hembygd och släktforskning. Han tillbringade många timmar på landsarkivet i Göteborg och lade upp register på gårdar i socknarna och dess innevånare, långt innan datorn var till hjälp. Tillsammans med andra hembygdsvänner träffades man för olika projekt, bl.a. kom böckerna om Bremnäs och Lycke till. Först träffades man sporadiskt, men snart lades grunden till en studiecirkel.

Träffar i *"Prästgårdslaggårn"* i Kärna startade och Hans Lidhall var med då Inlands Släktforskarförening bildades och han var dess sekreterare i många år. Hans fanns alltid med på anbytarträffarna och hans gedigna kunnande och innehållsrika dator har hjälpt många släktforskare att hitta sina anförvanter.

Vi i föreningen är tacksamma för de insatser han gjort och det material han lämnat efter sig till nytilkomna och mer erfarna släktforskare.

Vännerna i släktforskarföreningen

Redaktören har ordet

Hej alla!

Ett nytt året har börjat och jag hoppas att alla haft en skön jul och nyår. Vi har äntligen fått snö till glädje för alla barn och det lyser upp i mörkret.

Anette har varit sjukskriven under hösten och vintern. Hon behöver därför en rejäl avlastning när det gäller kontakter med er medlemmar. Hon behöver ha det betydligt lugnare runt omkring sig.

Tag gärna kontakt, men då till någon annan i styrelsen. Vi löser uppkomna problem och kan svara på frågor lika bra som ordföranden.

När det gäller frågor om DNA så har vi startat en ny Facebookgrupp: **"Inlands DNA-forskare"**, där vi diskuterar allt från grundläggande tydningar av testresultatet till lite djupare saker. Men kom ihåg att alla vi släktforskare är nya när det gäller DNA, så begär inte för mycket.

I Stenungsund arrangerar vi redan DNA-träffar. Dessa är i första hand till för medlemmar i Stenungsunds kommun och i andra hand till övriga medlemmar. Hör av dig till vår medlem Carina Bäck "dna5862@gmail.com", hon administrerar träffarna i Stenungsund.

Vi undrar lite hur du som medlem vill att dessa träffar ska vara:

- öppet Kafé – kom och gå som du vill
- Sjävlärande, med ledare, ungefär som våra släktforskarträffar är idag
- med en lärare/ledare som förklarar allt, ungefär som en skola

Det finns givetvis olika viljor hos medlemmarna, men styrelsen tycker nog att det andra alternativet, sjävlärande är det klart bästa. Kanske ska vi börja med månadsträffar för DNA-forskning, ungefär som våra släktforskarträffar. I så fall behöver vi ha ett gäng medlemmar som kan driva dessa träffar, vara närvarande och hjälpa dom som kommer. Hör av dig med idéer till **"Inlands DNA-forskare"**.

I Kungälv har vi ännu inte kommit igång. Vill du vara med och anordna DNA-träffar i Kungälv, så hör av dig via **"Inlands DNA-forskare"** på Facebook, eller till någon annan i styrelsen.

Vi är också med i Mimers Hus i Kungälv den 16 mars, 13 april, 21 september, 19 oktober och den 16 november då vi visar nybörjare tillrätta.

Årsmötet är i år den 21 mars i Kareby Församlingshem. Se kallelsen på sista sidan.

Dödskivan 7 är nu ute till försäljning. Den omfattar tiden 1860-2016. Nu vill förbundet utsträcka tiden till 1830 och framåt. Vi får se hur det går, då det blir svårt att hitta uppgifter i vissa socknar där böckerna har brunnit.

Den gemensamma släktforskarträffen med Orust och Tjörns Släktforskare är i Kyrkans Hus i Henån den 26 oktober och arrangeras av Orust Släktforskare.

Roger Björkstam, redaktör

Husen i det gamla Kungälv

Av Eva Claesson

Apoteken i staden

Pillertillverkning. I en mortel av vitt porslin blandas omsorgsfullt de verk-samma ingredienserna samman efter läkarens recept. För att få en formbar pasta, tillsätts lakritsextrakt eller olja. Degen rullas ut till en jämn sträng, som delas och formas till piller i en pillerbräda. Till sist tar man ett därför avsett trälock och pillren trillas jämna och fina i nikt, ett gult pulver som består av torkade sporer av mattlummer. Så gick det till på apoteken för inte så länge sedan, innan industrins tablettmaskiner och blisterförpackningar tog över.

Kungälv har haft apoteksverksamhet sedan den danska tiden. 1657 utdelades privilegiet att driva apotek i staden av den danske kungen till apotekare Magnus Stobéus, som snart också fick rätten att driva apotek i Marstrand. Var han hade sin rörelse är inte känt.

Husförhörslängderna i Kungälv börjar 1803. Längderna är upptecknade efter tomternas nummer, men prästen har inte samma nummer på tomterna år efter år. Först år 1830 blir det lättare att följa, det gamla numret är överstruket och ersatt med nytt, som sedan i fortsättningen är det samma.

Västra gatans tomtnummer börjar med nr 75, (= Västra gatan 1) vid Gamla Torget, följer husen västerut på sydsidan, för att sedan vända tillbaka till Torget på gatans nordsida och slutar med tomt nr 165 (= Västra gatan 2).

Tidigare låg det få hus nedanför Fontinberget på gatans norra sida, eftersom där mest var trädgårdar tillhörande husen på sydsidan av gatan.

Därför vet man inte säkert var de första apoteken låg.

Det är inte helt lätt att forska på det gamla Kungälvs innevånare!

Apoteket Västra gatan 52

Huset på Västra gatan 52 (tomt nr 131) är ett av Kungälv's äldre apotek. När och vem som byggt det är inte helt klart. Det är ett vackert gammalt hus, bland de äldsta i Kungälv och kan vara från 1700-talets slut. Byggnaden är i två våningar, knuttimrat med stående brädpanel och valmat tak. Mot gatan ser man en ståtlig dubbeltrappa i sten som undgått rivning, vilket skett med så många andra hustrappor efter gatan.

Det svartvita fotografiet ovan är apotekshuset på nr 52, taget ur boken "Bygden kring Älvarna" från en tid då man åkte häst och vagn för att handla.

1808 kom apotekare Jonas Tauson till Kungälv från Fågeltofta socken i Skåne. Han bosätter sig på Västra gatan i änkefru Maijgrens hus och tar över apoteket efter tidigare apotekaren Gustaf Lundholm, verksam 1780-1808. Jonas bror Sven Tauson var då redan etablerad som handlare i staden och gift med Agneta Maijgren, dotter till änkefrun ovan.

Jonas gifte sig 1817 med Wendela, dotter till handelsmannen Anders Eriksson Palmgren på Västra gatan 5. Hustrun var lungsjuk och avled 1829 i lunginflammation, endast 36 år gammal. Jonas drev apoteket till sin död 1835 och deras äktenskap var barnlöst.

I hans bouppteckning står att han ägde hus och gård under tomtnummer 129,130 och 131 till ett tax.värde 3.150 kr och apoteket med tillhörande droger och privilegier värderat till 5.500 kr.

På tomten fanns flera byggnader, bl.a. ett magasin i två våningar, numera rivet.

Apoteksverksamheten bedrevs här av en lång rad apotekare fram till 1928 då Adolf Lannerstierna flyttade verksamheten till Västra gatan 6.

Då såldes det gamla apotekshuset av apotekare Innings till annan verksamhet.

Denne apotekare lär ha varit en mycket originell man. Man kan läsa om honom i makarna Bergs bok: "Det Gamla Kungälv".

Olika affärsrörelser, som damkonfektion och resebyrå kom att verka i huset. Stora nya skyltfönster sattes in i bottenvåningen mot gatan, men nu har huset återfått sitt gamla utseende med spröjsade fönster och inretts till lägenheter.

Apotekarna var som följer:

Lars Henrik Bundy 1836-1845

Carl E. Hyltén-Cavallius 1845-1849

Johan Gustaf Cavalli 1849-1855

Fredrik Leonard Edling 1855-1876

Fredrik Löfdahl 1876-1878

Elmar Gottfrid Hagelin 1878-1913

Anders Johan Innings 1914-1927

Apoteket Västra gatan 6

Den norra sidan av Västra gatan från det gamla skolhuset och västerut var tidigare inte bebyggt utan brukades som trädgårdstomter, bl. a. till Rådman Zetterlöf på Västra gatan 5.

Den nye apotekaren Adolf Lannerstierna beslöt att satsa på en ny apoteksbyggnad och köpte en del av den Zetterlöfska tomten, som blev Västra gatan 6, där han uppförde sin nya bostad och apotek.

Verksamheten övertogs senare av apotekarna Erik Valdemar Barre och sedan Hjalmar Linge.

Kungälv's bebyggelse flyttar allt längre västerut och 1968 flyttar apoteket under ledning av apotekare Torsten Nordström till Nämndhuset och sedan vidare till Uddevallavägen.

1971 förstatligas de svenska apoteken och Apoteksmonopolet bildas. Det upphör 2009 och idag finns apotek på många ställen i Kungälv's kommun.

Verksamhetsberättelse för 2018 Inlands släktforskare

Vi har haft 6 protokollförda styrelsemöte inklusive det konstituerande.

Årsmötet hölls den 20 mars i Jörlandagården, sedvanliga årsmötesförhandlingar samt föreläsare Lars Hansson som berättade om emigration. Därefter hölls ett konstituerande möte.

I år slog vi ihop vårt höstmöte med den gemensamma träffen med Tjörn och Orust som var den 27 oktober i Kareby församlingshem . I år var också DisVäst med och de hade inbjudit föreläsarna Barbro Majgren som berättade om yrkesfolk vid kusten och Maria Brolin som berättade om att tolka sitt DNA. Närmare 100 personer kom och det var en intensiv men mycket trevlig dag. Tack till DisVäst.

Vi har genomfört 14 släktforskarträffar fördelat på Fregatten i Stenungsund och Lagårn i Torsby.

Nytt för i år är att Johan Larsson och Ingrid Svanberg med fler har haft 2 släktforskarträffar på Mimers Hus i Kungälv för nybörjare.

Den 14/2 var Maths Haraldsson o Anette Tuores på Fregattens kulturaktivitet under sportlovet. Där vi hjälpte barn att släktforska.

Den 3/3 samt den 10/3 hade vi DNA-workshop med Maria Brolin som kom och visade hur vi ska tolka resultatet.

Maths Haraldsson & Leif Magnusson var till Fregatten på Barnens dag den 2/6.

Gun-Britt Zachariasson med maken Per var i Mimers Hus på kulturaktivitet på höstlovet 29/10.

Johan Larsson representerade oss på stämman i Växjö i september.

Två nummer av Inlandet har getts ut. Hemsidan har uppdaterats med nytt material.

Vår Fb-sida uppdateras med aktuella händelser och annat matnyttigt.

Vid årsskiftet 2018/19 hade föreningen 187 medlemmar.

Roger och Kurt har varit närvarande två gånger vid hembygdsdagar i Backa.

Vi har mottagit driftsbidrag från Kungälvs och Stenungsunds kommuner.

Vi har fått kit från Svenska Sällskapet för Genetisk Genealogi och nu börjar många i vårt område bli DNA-testade.

Några av Hans Larssons pärmar har uppdaterats.

Arkiv Digital har på uppdrag av oss fotat några volymer från Kungälvs Rådhusrätt och magistrat

Vi har hjälpt till i NÅDD och registrerat döda 1860-1900. Skivan blev klar i december. Föreningen fick två skivor som tack, men även de som jobbat fick en skiva. Bra jobbat till alla som registrerat.

Styrelsen för Inlands släktforskare januari 2019

Verksamhetsplan för Inlands släktforskare 2019

Föreningen planerar att genomföra släktforskarträffar i Lagårn, Torsby och på Fregatten i Stenungsund under vår och höst. Samt nybörjarträffar i Mimers hus, Kungälv.

Årsmöte och höstmöte med föreläsare.

Dna-träffar.

Utgivning av medlemstidningen Inlandet.

Kontinuerlig uppdatering av vår hemsida www.insf.se.

Informera om aktuella event samt tips på forskning på vår fb-sida.

Ansöka om driftsbidrag.

Uppdatera några av Hans Larssons pärmar.

Beställa längder från Arkiv Digital som berör vårt område.

Styrelsen för Inlands släktforskare januari 2019

ÅRSMÖTE

INLANDS SLÄKTFORSKARE 2019

Torsdag 21 mars kl 18.30 Kareby församlingshem

Dagordning

- 1, Mötets öppnande
- 2, Val av ordförande för mötet
- 3, Val av sekreterare för mötet
- 4, Mötets stadgeenliga utlysande
- 5, Fastställande av dagordningen
- 6, Val av två justeringsmän / rösträknare
- 7, Föredragning av verksamhetsberättelsen för 2018
- 8, Föreningens ekonomi
- 9, Revisionsberättelse för 2018
- 10, Beviljande av ansvarsfrihet för styrelsen 2018
- 11, Val av ordinarie ledamöter
- 12, Val av suppleanter
- 13, Val av revisorer och revisorsättare
- 14, Val av valberedning
- 15, Verksamhetsplan för 2019
- 16, Medlemsavgift för 2020
- 17, Övriga ärenden
- 18, Mötets avslutande

KALLELSE

Till Årsmöte med

INLANDS SLÄKTFORSKARE

Kareby församlingshem

Torsdagen den 21 mars kl. 18.30

Sedvanliga årsmötesförhandlingar

Föreläsare

Anders Gustavsson

Professor emeritus i etnologi

Livets högtider i äldre tid från födelse till död

Lotteri med fina vinster

Föreningen bjuder på fika till alla medlemmar

Övriga 30:-

Styrelsen